

hvor han er ny paa Stedet, kun kommer i Forbindelse med og kan raadføre sig med andre af Stedets Embedsmænd, og det falder ham neppe ind at gaae ned mellem Folket, som han endnu ikke er bekendt med, og der forhøre sig om, hvad man dommer om Dette og Glint; han søger hen til en Naboembedsmand, til vedkommende Steds Præst, Skolelærer eller anden Saadan, og hvad denne nu tilfældigviis der blæser ham i Dret, det flyder ind i hans hemmelige Erklæring, hvad enten det er viist eller galt. Den samme ærede Rigsdagsmand har ogsaa sagt, man maa ikke stille Ansøger og Dyrighed ligeover for hinanden som to Parter, men hvad er det de Herrer, gjøre, som ere imod Forslaget, stille de ikke bestandigt Ansøgeren og den hele Administration ligeover for hinanden som to Parter? sige de ikke, som vi nylig horte, hvad der erklæres af Dyrigheden til Ministeriet, det er en Fortrolighedsfag, man stiller det hen paa en ligefrem Fortroligheds Grundvold som Noget, der slet ikke skulde kunne vedkomme den paa-gjældende Part, man siger Administrationen er den, der ene har at bedømme, hvad den vil have oplyst, det er ene den, der har at bedømme, hvem den vil høre, og man stiller ligeover derfor den vedkommende Part som En, hvem dette slet ikke vedkommer. Jeg mener, at naar man ikke vil stille dem ligeover for hinanden som Parter, men vil betragte dem for det, de ere, Administrationen og Borgerne i det Land, den skal administrere, saa maatte man kunne forsonde sig med den Tanke, at den vedkommende Borger sit Leilighed til at kunne sige sin Mening om hvad et enkelt Medlem af Administrationen havde sagt til den øvrige Deel af den samme Administration. Det kunde paa en vis Maade maaffee alligevel betragtes som en Fortrolighedsfag, om man ønskede det; man kunde jo kalde den vedkommende Ansøger op i sit Varelse og spørge ham med sin meest forekommende Fortrolighed: kan du sige mig noget Overligere om det og det, men det bliver dog virkelig ifølge de Herrer's Betragtning til Slutningen en Sag, man stiller op mellem Ansøgeren og Ministeriet som to forskjellige Parter. At disse afgivne Erklæringer nødvendigt skulle være udelukkende Administrationens Eiendom og ikke skulde kunne siges i mindste Maade at

være vedkommende Ansøgers Eiendom, det kan jeg heller ikke forstaae; Sagen angaaer ham, og den Erklæring, der er afgiven, angaaer ligesaa meget directe ham, og jeg maa mene, at, ligesom man ikke længer kan sige, naar en Mand's Ansøgning er indgiven, at den i Et og Alt er hans, saaledes maa man heller ikke sige om DyrighedsErklæringer, at de udelukkende skulle være Administrationens. Jeg skal endnu blot bemærke ved en af de Grunde, der blev anført af Rigsdagsmanden for Veile Amts 3die Valgfreds (Lehmann), at naar han meente det skulde være ved Lovgivning, man skulde afhjælpe den Mangel, man fandt med Hensyn til Brugten af de mange Erklæringer, og at vi stadigt gif frem i den Retning mere og mere at kunne undvære disse, da troer jeg ikke, han har fuldkommen Ret deri, thi jeg troer, at selv flere af de nyeste vedtagne Love have aabnet en saadan Udvei, der nødvendiggjør DyrighedsErklæringer i Fremtiden, og jeg troer, at det i flere kommende Love fremdeles vil blive saaledes, jeg skal blot nævne det Udfast, som nylig er os forelagt om Udstykningen og Sammenlægningen, hvori der er forbeholdt Indenrigsministeren Afgjørelsen af mangfoldige Spørgsmaal, hvor der altsaa ogsaa vil blive Tale om Afgivelsen af DyrighedsErklæringer, saa jeg ikke troer, at der er Udset til, i det Mindste ikke i vore Dage, at man vil kunne undvære denne Bet for forskjellige Sagers Afgjørelse. Hermed skal jeg slutte og anbefale Thinget mit Forslag.

Formanden: Rigsdagsmanden for Holbek Amts 3die Valgfreds (Gleerup) har Ordet, for at gjøre en personlig Bemærkning.

Gleerup: Jeg er mig ikke bevidst, at jeg i mit første Foredrag har tilladt mig personlige Udfald imod Rogen. Jeg har holdt mig til de Ord her i Salen, som ere udtalte af flere Rigsdagsmænd, men det er ingen personlige Udfald, selv om jeg har angrebet deres Ord. Jeg har saaledes sagt, at den ærede Ordfører har proclameret sig selv som en modig Embedsmand, det har han gjort, og derimod har jeg Intet at indvende; jeg har udhævet de stærke og smukke Ord, som den ærede Rigsdagsmand for Bornholm har anvendt, i Modsetning til mine egne Ord,